

TÆTTERE PÅ FÆLLESSKABET

Nærdemokratimodel for Vordingborg Kommune

INDHOLD

Introduktion	3
- Dogmeregler	3
Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati	4
Lokalforum	6
Administrationen	10
- Nærdemokratikoordinator	10
- Områdekoordinator	10
- Frivillighedskoordinator og tværgående frivillighedsgruppe	11
Dialog og samarbejde	12
- Når samarbejdet og dialog sker på initiativ fra borgere og lokalfora	12
- Når samarbejdet og dialog sker på initiativ fra politikere og administration	13

INTRODUKTION

Dialog er nøglen til et stærkt nærdemokrati. Vordingborg Kommunes nærdemokratimodel er derfor bygget op omkring en erkendelse af, at samtalen bør være i centrum.

Med nærdemokratimodellen ønsker Vordingborg Kommune at skabe et stærkt grundlag for en fælles dialog og et befordrende samarbejde om udvikling af kommunen i fællesskab. Nærdemokrati er et samspil mellem flere parter og kræver en forståelse af, hvordan alle hver især bidrager til fællesskabet. Både borgere, politikere og administration er med til at skabe rammerne for et stærkt nærdemokrati, og det kræver, at alle tager et ansvar.

Følgende dokument beskriver nærdemokratimodellens rammer og parter, herunder:

- Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati
- Lokalfora
- Samskabende og administrative funktioner
- Temamøder

DOGME REGLER

For at sikre et godt samarbejde og en god dialog bygger Vordingborg Kommunes nærdemokratimodel på følgende overordnede dogmeregler, som alle borgere, medarbejdere og politikere har et fælles ansvar for at efterleve:

- Vi tager alle ansvar for tidlig og bred inddragelse og er bevidste om, at løbende kontakt befordrer engagement og effektivitet.
- Vi respekterer hinandens forskellige virkeligheder og bidrager til, at alle vores forskelligheder styrker samarbejdet. Borgere, politikere og administration er bevidste om hinandens roller.
- Vi lytter respektfuldt og søger at finde de bedste løsninger. Samarbejdet skal være præget af respektfuld dialog.
- Vi har fokus på at være nysgerrige på hinandens forskelligheder på en konstruktiv og saglig måde. Holdninger og viden udfordres bedst igennem en åben og saglig dialog.
- Vi er alle ansvarlige for, at arbejdet med nærdemokrati koordineres på tværs af borgere, politikere og administration. Vi er således fokuseret på at kommunikere til tiden, tydeligt og relevant. God koordinering fremmer samarbejdet.
- Vi kommunikerer tydeligt og med øje for modtagerens virkelighed.
- Vi arbejder for at sikre synlighed for alle kommunens brugere- og interesseorganisationer i forbindelse med udviklingen af de enkelte lokalområder.

STYREGRUPPEN FOR FRIVILLIGHED OG NÆRDEMOKRATI

Styregruppen nedsættes efter hvert kommunalvalg. Formålet med Styregruppen er at sikre, at arbejdet med nærdemokrati, inddragelse og frivillighed bliver en naturlig del af arbejdet i Vordingborg Kommune.

Styregruppen består af 9 medlemmer, som er udpeget på følgende måde:

4 medlemmer udpeget blandt kommunalbestyrelsens medlemmer.

5 eksterne medlemmer udpeget som følgende:

- 1 medlem udpeget blandt lokalforaene i de tre købstæder.
- 1 medlem udpeget blandt lokalforaene i de øvrige landområder.
- 1 medlem udpeget af Folkeoplysningsrådet.
- 1 medlem udpeget af Ungeforum.
- 1 repræsentant fra det frivillige område, der ikke i forvejen er repræsenteret via Folkeoplysningsrådet.

Formand og næstformand:

Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati vælger formand og næstformand før det første møde i styregruppen efter et kommunalvalg eller ved etablering af styregruppen.

Hvad er styregruppens opgave?

Styregruppen har til opgave at:

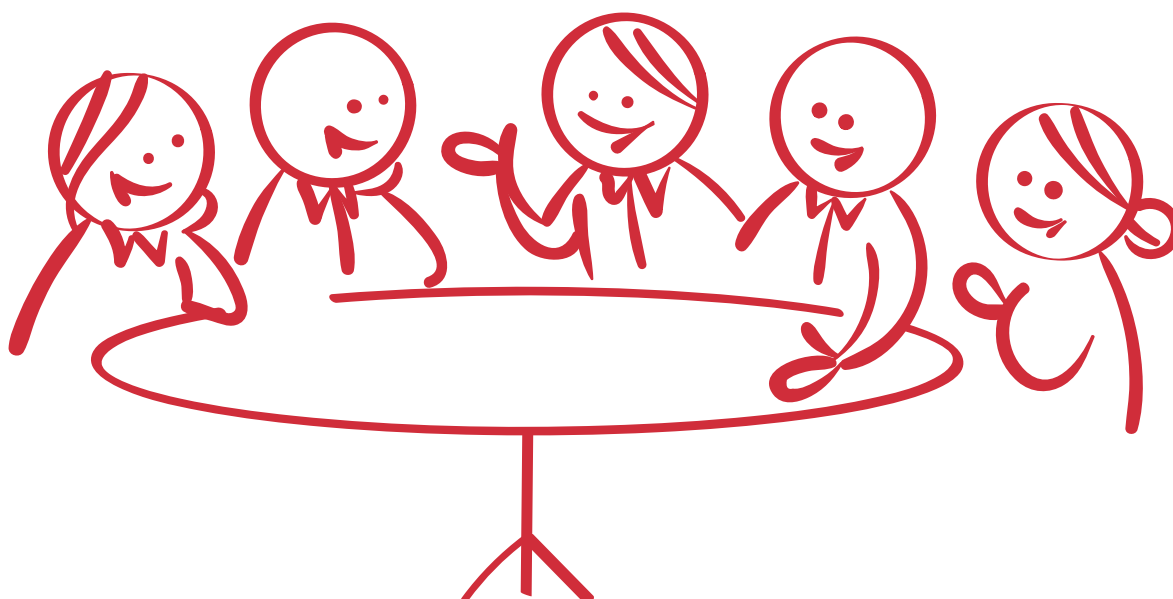
- Understøtte de stående udvalg i, at nærdemokrati, borgerinddragelse og samskabelse bliver en naturlig og integreret del af det politiske og administrative arbejde i Vordingborg Kommune.
- Fungere som et bindeled mellem de øvrige politiske udvalg om nærdemokratiske emner.
- Godkende nyoprettede lokalfora og ændringer i vedtægter.
- Udvikle og evaluere konkrete nærdemokratiske aktiviteter.
- Anbefale periodiske fokusområder for arbejdet med nærdemokrati og lokaludvikling i Vordingborg Kommune, eksempelvis via temamøder.

- Indstille anbefalinger til ændringer til nærdemokratimodellen og arbejdet i øvrigt til kommunalbestyrelsen.
- Behandle ansøgninger til Frivilligheds og Nærdemokratipuljen ved beløb større end 20.000 kr. og mindre end 100.000 kr.
- Give anbefalinger til ansøgninger over 100.000 kr. der behandles i Udvalget for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati.
- Byde ind med potentielle temaer til temamøder.
- Være høringspart i emner, der har betydning for frivillige i Vordingborg Kommune.
- Udtale sig om principperne for tildeling af de forskellige midler til de frivillige.
- Være aktiv dialog- og samarbejdspartner i forhold til implementering af frivilligpolitikken herunder planlægning af den årlige dialogdag, input til den digitale indgang, forslag til nye samarbejdsformer eller andre elementer som kan understøtte frivilligpolitikken.

Møder og dagsordener:

Styregruppen holder minimum møde hver anden måned med første møde i januar. Møderne er ikke offentlige og holdes som udgangspunkt på Vordingborg Rådhus, men kan også foregå ude i lokalområderne.

Styregruppens dagsordener og referater findes på Vordingborg Kommunes hjemmeside.

LOKALFORUM

I Vordingborg Kommune fremmer vi det lokale demokrati og en kultur, hvor borgere, der ønsker at gøre noget særligt for deres lokalområder, samles og igennem samarbejde er med til at skabe levedygtige landsbyer og købstæder. Lokalforaene er derfor en god samarbejdspartner for Vordingborg Kommune og lokalområdets borgere.

Struktur og geografi:

Et lokalforum dækker et geografisk område. Det kan dog være hensigtsmæssigt at følge et lokalområdes naturlige afgrænsning, fx en bydel eller et sogn. Lokalområderne bestemmer selv, hvordan de ønsker at sammensætte deres lokalfora, dog, kan et område kun være dækket af ét lokalforum.

Oprettelse af et lokalforum:

Borgerne i lokalområdet vælger medlemmer, så et lokalforum så vidt muligt er repræsentativt for hele lokalområdet.

Borgerne vælger de enkelte medlemmer ved direkte valg. Ved direkte valg vælges enkeltpersoner på offentligt annoncerede borgermøder/generalforsamlinger i lokalområdet.

Et lokalforum er en forening, som konstitueres ved:

- Valg til bestyrelsen
- Valg af formand og næstformand (kasserer)
- Afholdelse af generalforsamling
- Udarbejdelse af vedtægter
- Udarbejdelse af formålsbeskrivelse
- Afgrænsning af lokalområde
- Valg af navn, der skal udgøres af by-/stedbetegnelse + Lokalforum

Det skal fremgå af vedtægterne, hvordan det enkelte lokalforum organiserer sig med arbejdsgrupper, mødekadence mv. De nye lokalfora indsender ved oprettelse vedtægter og evt. en lokal udviklingsstrategi, der som minimum beskriver foreningens vision og mål for området og hvordan der tænkes at foreningen vil understøtte dette.

Nyoprettede lokalfora udarbejder vedtægter, som godkendes af Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati. Et forslag til vedtægter kan findes på Vordingborg Kommunes hjemmeside under: vordingborg.dk/nærdemokrati/
Dog skal vedtægterne indeholde nedenstående formulering om foreningens formål:

"Xxxxx Lokalforum er et lokalforum under Vordingborg Kommunes Nærdemokratimodel og har dermed til formål at virke for at samle områdets foreninger og frivillige om områdets udvikling og for at gøre det til et attraktivt sted at bo og leve. Formålet er endvidere at skabe det bedst mulige samarbejde og dialog med politikere og administrationen i Vordingborg Kommune om områdets udvikling."

Et lokalforum skal oprettes med en forenings-email, der ikke kan relateres til enkeltpersoner. Et lokalforums navn skal være sigende for, hvilket lokalområde det repræsenterer.

Opgaver – dialog og høringer:

Lokalforaene har til opgave at varetage områdets generelle interesser og sikre dialog med lokalområdets borgere og aktører samt med Vordingborg Kommune. Det forventes derved også, at lokalforaene holder sig orienteret om og formidler information til og fra Vordingborg Kommune til borgerne i lokalområdet, såfremt det er relevant. Det kan eksempelvis ske via borgermøder, informationstavler, digitale medier eller lignende. Det kan eksempelvis være i forbindelse med høringer, der er relevante for et områdes beboere eller foreninger.

Vordingborg Kommune er forpligtet til at informere lokalfora i forbindelse med større sager, fx vedrørende anlæg og renovering i lokalområdet, hvor borgerne i lokalområdet er høringsberettiget. De enkelte lokalfora kan herved arbejde for, at lokalområdet afgiver et høringsvar.

Lokalforaene kan til enhver tid invitere politiske udvalg til at deltage på borgermøder eller møder i de enkelte lokalfora. Nærdemokratikoordinatoren kan være behjælpelig med sparring omkring inddragelse og dialog eller ved planlægning af borgermøder.

Hjemmeside:

Vordingborg Kommune opretter sider for nærdemokrati på Vordingborg Kommunes hjemmeside. Her vil lokalforaene få tilbudt en side med præsentation af det enkelte lokalforums bestyrelse, vedtægter og evt. udviklingsstrategi. Lokalforaene har selv ansvar for at vedligeholde informationerne og at informere nærdemokratikoordinatoren om eventuelle ændringer, de ønsker foretaget på hjemmesiden.

Møder med lokalområdet og lokalforum:

Erfaringer har vist, at lokalfora, der fungerer som tovholder og paraply for lokalområdets mange aktører, også bidrager positivt til udviklingen af projekter og aktiviteter i deres lokalområder. Derfor bør hvert lokalforum mindst en gang årligt invitere områdets forenings- og erhvervsliv til et årligt udviklingsmøde for at drøfte og planlægge mulighederne for udvikling og samarbejde. Nærdemokratikoordinatoren kan være behjælpelig med sparring omkring inddragelse og dialog eller ved planlægning af møderne. Disse møder kan afholdes i forbindelse med den enkelte generalforsamling, men kan også afholdes i klynger af flere lokalfora, der ønsker at samarbejde.

Lokale udviklingsstrategier:

Lokalforaene opfordres af Vordingborg Kommune til at udarbejde en lokal udviklingsstrategi. Denne kan fungere som en fælles strategi og vision for et lokalområdes udvikling med ønsker, drømme og idéer for de kommende år. Udviklingsstrategien giver borgerne mulighed for at få indsigt i de enkelte lokalforums ønsker og kan fungere som et godt værktøj til at inddrage områdets beboere og aktører. Udviklingsstrategien er et lokalområdes egen strategi og skal ikke godkendes af Vordingborg Kommune.

Udviklingsstrategien kan fungere som et værktøj i samarbejdet med Vordingborg Kommune, der via denne kan få kendskab til lokalområdernes ønsker i forhold til den kommunale planlægning.

Lokalforaene tilbydes dialog om, hvordan den videre procedure kan være for de enkelte ønsker i deres respektive planer.

Tilskud:

Lokalforaene får fra Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati årligt et driftstilskud på 7.500 kr. til deres arbejde til afholdelse af møder.

Tilskuddet bliver udbetalt i januar måned, dog kan det i det første år efter et kommunalvalg blive udbetalt senere. Det er muligt at søge om yderligere aktivitetsbaserede tilskud via Frivilligheds- og nærdemokratipuljen til aktiviteter, der har til formål at styrke den lokale udvikling, fællesskabet, frivillighed og inddragelse af lokalområdet.

Det er muligt at søge for et kommende års samlede aktiviteter, såfremt disse er planlagt på forhånd. Dog skal en sådan ansøgning være administrationen i hænde senest 15. december med henblik på behandling på styregruppe- og udvalgmøder i januar. Det er ligeledes muligt at ansøge løbende i året til aktiviteter efter puljens bestemmelser.

Ansøgningskriterier og -blanket kan findes på Vordingborg Kommunes hjemmeside under:

vordingborg.dk/nærdemokrati/

Ansøgninger behandles i Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati, såfremt ansøgningen til aktiviteter udgør et større beløb end 20.000 kr. Beløb under 20.000 kr. behandles administrativt. Der kan ansøges løbende fra december måned for aktiviteter planlagt for det følgende år.

Lokalforaene skal årligt fremsende regnskab til nærdemokratikoordinatoren umiddelbart efter årsafslutning såfremt der har været ansøgt om yderligere aktivitetsbaserede tilskud. Der skal således kun lægges regnskab for forbrug udover 7.500 kr. Midler, der ikke anvendes, returneres til Vordingborg Kommune.

Lokalforaene sikrer afholdelse af den årlige generalforsamling inden ovenstående frist for indlevering af regnskab og ubrugte midler.

Frivilligheds- og Nærdemokratipuljen:

Alle borgere, virksomheder, foreninger og organisationer i Vordingborg Kommune kan søge om tilskud fra Frivilligheds- og Nærdemokratipuljen (FN-puljen). Puljen er tiltænkt udviklingsaktiviteter, der styrker et lokalområdes sammenhængskraft, kvalitet, fællesskab og frivillighed. Lokale udviklingsaktiviteter prioriteres politisk ved vurdering af fremsendte ansøgninger. Ansøgningsskema samt vejledning kan findes på Vordingborg Kommunes hjemmeside under: vordingborg.dk/nærdemokrati/

Projekter og aktiviteter forventes at have en mærkbar og synlig effekt i forhold til en lokal udvikling, og puljen understøtter i høj grad initiativer, som er båret af en frivillig indsats og mere almennyttige formål. Projekterne vurderes ud fra deres forventede effekt i forhold til den generelle landdistriktsudvikling, herunder erhvervsudvikling og bosætning i Vordingborg Kommune.

Ansøgninger på 20.000 kr. eller mindre, behandles administrativt, øvrige ansøgninger behandles ved først kommende udvalgs-møde. Beløb over 20.000 til 100.000 kr. behandles i Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati. Ved beløb større end 100.000 kr. indstiller Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati til Udvalg for Bosætning, Økonomi og Nærdemokrati, som varetager den efterfølgende behandling.

Det enkelte lokalforum får mulighed for at udtale sig i forbindelse med ansøgninger til FN-puljen. Dette gøres for at sikre vidensdeling og samarbejdet i lokalområderne. Administrationen indhenter udtalelser fra de relevante lokalfora, såfremt en FN-ansøgning modtages fra borgere eller foreninger, der ikke udgør et lokalforum.

Læs mere på Vordingborg Kommunes hjemmeside under: vordingborg.dk/nærdemokrati/

Ret henvendelse til kommunens Nærdemokratikoordinator for uddybende spørgsmål.

ADMINISTRATIONEN

NÆRDEMOKRATIKOORDINATOR:

Koordinatorens opgaver er at sikre dialog mellem Vordingborg Kommune, politikere, lokalfora og øvrige aktører i forbindelse med nærdemokratisk arbejde. Koordinatoren har således følgende opgaver:

- Understøtte netværket mellem lokalforaene og øvrige interessenter (foreninger og erhverv).
- Rådgive lokalforaene, bl.a. omkring vedtægter, projekter og ansøgninger til FN-puljen.
- Fungere som indgang for alle borgere med spørgsmål vedrørende nærdemokrati.
- Ajourføre kontaktoplysninger fra lokalforaene.
- Administrere FN-puljen.
- Informere fra møder og arbejde i Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati.
- Videreformidle kontakt til kommunens interne afdelinger.
- Betjene Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati dvs.:
 - Forbereder sager til møder
 - Yde konsulentbistand til arbejdsgrupper
- Planlægge konferencer og temamøder.
- Vedligeholde hjemmesiden: vordingborg.dk/nærdemokrati/

Nærdemokratikoordinatoren kan kontaktes:

- Når lokalforaene har brug for rådgivning omkring deres arbejde, projekter og ansøgninger til FN-puljen.
- Når lokalforaene har brug for at få formidlet en henvendelse videre til rette afdeling/-er.
- Hvis henvendelsen drejer sig om det tekniske område, henvender det respektive lokalforum sig direkte til den ansvarlige områdekoordinator. Se, hvilke områdekoordinatorer der knytter sig til de enkelte lokalfora, på vordingborg.dk/nærdemokrati/
- Når lokalforaene eller andre foreninger vil igangsætte projekter finansieret via FN-puljen og ønsker sparring om FN-puljeansøgninger, organiseringer eller borgerhøringer.

OMRÅDEKOORDINATOR:

Udover en nærdemokratikoordinator har Vordingborg Kommunes tekniske område en rolle i at sikre en god dialog med de enkelte lokalfora omkring fagområdet.

Områdekoordinatorer har til opgave at:

- Sikre løbende dialog med lokalforaene om det tekniske område, herunder sikre information.
- Deltage i et årligt lokalformsmøde eller borgermøde efter lokalforaenes ønsker.
- Videreformidle spørgsmål inden for det tekniske område til kolleger.
- Opnå kendskab til kommunens aktiviteter i lokalområdet på det tekniske område.
- Bidrage til at sikre sammenhæng i den kommunale indsats i lokalområdet på det tekniske område.

En områdekoordinator kontaktes:

- Når et lokalforum har brug for viden om kommunale aktiviteter, jf. ovenfor, i lokalområdet.
- Når et lokalforum har informationer eller beslutninger, som kan være til gavn for områdekoordinatoren.
- Når et lokalforum har initiativer til projekter, som kræver, at det tekniske område inddrages.
- Når et lokalforum ønsker, at områdekoordinatoren deltager i lokalforum-møder eller borgermøder.
- Når et lokalforum har spørgsmål til det tekniske område.

FRIVILLIGHEDSKOORDINATOR OG TVÆRGÅENDE FRIVILLIGHEDSGRUPPE

Frivillighed er en vigtig del af et velfungerende nærdemokrati. Frivillighedskoordinatoren har til opgave at styrke dialogen med de mange forskellige frivillige, herunder koordinere, igangsætte, motivere, netværke, facilitere processer, arrangere informationsmøder mv.

Vordingborg Kommune har yderligere sammensat en gruppe af medarbejdere fra hvert fagområde, der som en del af deres opgave skal være med til at hjælpe idéer udsprunget fra frivillige videre.

I den tværgående frivilligheds- og nærdemokratigruppe har medarbejderne hver især særlig erfaring og viden inden for forskellige fagområder og frivilligt arbejde. Gruppen fungerer som sparringsrum og ressource og som samarbejdspartner i frivillige projekter. Således fungerer gruppen som en katalysator og fødselshjælper for frivilligt drevne projekter og aktiviteter.

Frivillighedskoordinatoren har til opgave at:

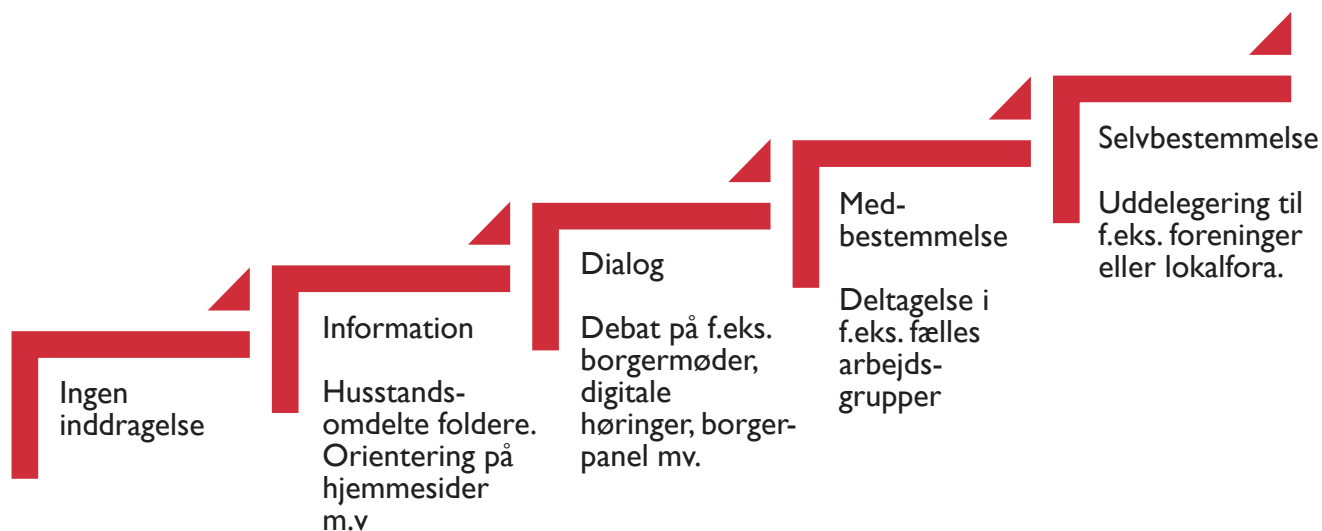
- Rådgive og informere kommunen om samarbejdet med frivillige og relevant udvikling på området.
- Fungere som katalysator for frivillige projekter og opsøge mulige samarbejder.
- I samarbejde med frivillighedsgruppen at dele viden på tværs af fagområder i forhold til frivillighed.
- Fungere som indgang for spørgsmål vedrørende frivillighed.
- Være tovholder for den tværgående frivillighedsgruppe.
- Være ansvarlig/tovholder for frivillig fredag i samarbejde med frivillighedsgruppen.

DIALOG OG SAMARBEJDE

Det er vigtigt for Vordingborg Kommune, at alle, der ønsker det, kan engagere sig som medborgere.

Men det kan være en god idé at være opmærksom på, hvilke begrundelser for borgerdeltagelse der er i spil i et konkret projekt. Det kan også være fornuftigt at opstille nogle rammer for, hvilke beslutninger der er til diskussion blandt borgerne, således at folk ikke bliver frustreret over at blive hørt i sager, de reelt ikke har indflydelse på.

Følgende afsnit præsenterer nogle eksempler på, hvordan borgerdeltagelse kan finde sted i samarbejdet og dialogen mellem borger, politiker og administration.

NÅR SAMARBEJDET OG DIALOG SKER PÅ INITIATIV FRA BORGERE OG LOKALFORA:

Henvendelser i det daglige:

- Alle borgere i Vordingborg Kommune kan på ethvert tidspunkt henvende sig til kommunen om forhold af lokal betydning.
- Henvendelser om ønsker eller problemer, som er afgrænset i forhold til en konkret afdeling eller et udvalg, vil blive behandlet af den relevante afdeling eller i det relevante fagudvalg.
- Henvendelser om ønsker eller problemer, der i administrationen berører flere sektorer, bliver behandlet helhedsorienteret ved en koordineret indsats i sagsbehandlingen.

Formandsmøder:

Lokalforaenes repræsentanter i Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati kan invitere til møde mellem formændene for alle lokalforaene og styregruppen.

Øvrige møder:

Lokalforaene kan invitere Vordingborg Kommune til lokalforum- eller borgermøder om øvrige forhold af lokal betydning.

Information til områdekoordinatorer:

Lokalforaene skal informere områdekoordinatorer om, hvad der rører sig i lokalområdet. Dette sker fx ved at tilføje områdekoordinatoren på de e-mail-lister, der bruges, når lokalforaene sender nyhedsbreve og mødereferater ud, inviterer dem til borgermøder m.m.

NÅR SAMARBEJDET OG DIALOG SKER PÅ INITIATIV FRA POLITIKERE OG ADMINISTRATION:

Temamøder: Vordingborg Kommune inviterer løbende til fælles temamøder for lokalforaene, foreninger, erhvervsliv og kommunens øvrige borgere. Dette kan eksempelvis være emner omkring klima og miljø, uddannelse, erhverv, turisme, bosætning m.m.

Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati inviterer fast til to årlige temamøder som planlægges i samarbejde med administrationen. Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati kan vælge at indbyde foreninger, borgere og lokalfora til at foreslå emner til drøftelse på temamøder.

Formålet med temamøder er at give indblik i og forståelse af et emne eller en udfordring, som borgerne, politikere og administrationen sammen kan drøfte og komme med input til. Det vil også være muligt at skabe nye partnerskaber og netværk omkring løsning af konkrete udfordringer ift. specifikke emner.

Møder mellem lokalforum og Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati:

Styregruppen for Frivillighed og Nærdemokrati kan holde en del af deres møder ude hos lokalforaene. Forud for møderne er der således mulighed for gensidig orientering mellem lokalforaene og styregruppen, bl.a. om hvad status er for nærdemokratiet i lokalområderne.

Borgermøde:

Vordingborg Kommune holder efter behov borgermøder i de enkelte lokalområder, når der for eksempel er planer, der vedrører lokalområderne.

Møde med udvalgsmedlemmer:

Medlemmer af de politiske udvalg kan træffes efter aftale, hvis der er helt konkrete sager, som lokalforaene ønsker dialog om.

Høring:

Vordingborg Kommune vil høre lokalområderne, inden der træffes beslutning i større sager af generel betydning for lokalområdet. Redegørelse for borgerinddragelse indgår som standard i politiske dagsordener.

Pop up møder med kommunalbestyrelsen:

I Kommunalbestyrelsens mødekalender afsættes 2 aftener i foråret og 2 aftener i efteråret, som medlemmerne reserverer til at kunne deltage i møder, som kan arrangeres af Lokalfora fx om særligt vigtige lokale temaer. Kommunens administration påtager sig en koordinerende rolle ift. afvikling af disse møder, så de bliver fordelt fornuftigt og så de relevante politikere kan deltage bedst muligt.

